

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pesta 3|16 aprile.

Va eei in fia-care domineca. | Redact. : strad'a Dunarei nr. 3.

Nr. 14.

Anulu VII, - 1871.

Pretialu pe anu 10 fl., pentru Romani'a 2 galbeni.

Leopoldu,

principe de Hohenzollern.

De multe ori se intempla in viétia, câ unii ómeni cu aspiratiuni mai modeste si educati pentru o mai angusta sfera de activitate, prin asardulu capritiosu alu sortii se scotu din cerculu loru necunoscutu, li se impune unu rolu mai mare, si asié numele loru se face cunoscutu in o estensiune de multe ori nemarginita.

Astufelu deveni si barbatulu, a carui portretu se vede pe pagin'a



Leopoldu principe de Hohenzollern.

acést'a, caus'a inocenta a teribilului resbelu decursu de curendu intre cele dóue natiuni mari ale Europei apusene. Fari-seii diplomatici intrebuintiara numele lui de pretecestu, spre a poté aprinde flacar'a mistuitória a batalieloru infricosiate.

Cetitorii nostri scíu, câ incidentulu din care se escã acestu macelul ne mai audítu in istori'a moderna, fu candidarea principelui Leopoldu de Hohenzollern pe tronulu Spaniei. Bu-

nulu si blandulu principe, care pan'atunce se scupã cu sciintiele, de odata veni a-si reclamã oi dinsulu unu locu pe paginile istoriei universale.

Dar fu amagitu numai decãtu... elu renunçiã... inse flacarile nu se mai potura stinge... si-acele devastara capo-d'operile civiliza-tiunii moderne....

Terminandu-se resbelulu, amu cugetatu a fi interesantu a publicã si portretulu acelu barbatu, care servi dreptu pretecestu la urdîrea lui. Deci in privinti'a acest'a, declinãmu ori ce alte consideratiuni.

Biograf'ã dinsului nu multu ne intereseza, amintimu numai atãt'a, cã e fratele principelui Carolu, domnitoriulu actualu alu Romaniei.

La primavéra.

Primavéra 'ncantatória, ce revini asié curendu ?

Cã-ci acum nu te mai chiama sufletulu meu sange-
randu !

Nu te chiama, ca odata, candu speranti'a-mi suridea,
Si in calea vietii mele totu cununi mi-impletea.

Ca atuncea, candu unu sufletu me iubiã cu dulce-
amoru,

Si doi ochisiori de stele me priviau incantatoriu.

Ah ! atunci in sinu-mi tineru inforiã numai pla-
cerea,

Nu sciam ce-i suferinti'a, nu me torturã dorerea.

Dar acum speranti'a-mi dulce a sboratu spre ceriuri
susu,

Si farulu vietii mele, scumpu lucíferu, a apusu !

Vina d'alba primavéra, in mormentu candu voiu
zacé,

Si o salce plangatóra plantéza 'n tierin'a mea !

Aurelia.

C a t a s t r o f ' a .

— Novela istorica. —

(Urmare.)

Nefericit'a erupse intr'unu plansu jalnicu,
si versã lacrimi desperate.

Cigal'a, acestu rafinatu fara sémenu, pri-
viã prin o gaurice secreta de la camer'a Elenei,
cã ce impresiune va face a supra dinsei acest'a
apucatura impertinenta a lui. Elu sperã, cã

vediendu-se Elen'a insielata in Ionu, in fine
lu-va iubi pe dinsulu, care i dã atãtea dovedi
despre amorulu seu ferbinte. Planulu lui, pre-
cum lu-am vediutu, nu a fostu reu. Inse in
daru... nu a reesîtu....

Unu anu de chinuri pentru Elen'a.

Ea inse si-acum iubiã pe Ionu. Lu-iubiã
totu atãtu de ferbinte. Lu-iubiã — cu tóte cã
elu... prin epistol'a de susu, a respins'o.

Acest'a e unu amoru sublimu !

Intr'o séra o vedemu cu totulu schimbata.
Nu mai erã superata. Ochii ei erau plini de spe-
rantia.

Dupa mediulu noptii, precandu domniã o
linisce nocturna, ea se scolã incetu din patu.

Pasî apoi pe virfulu degeteloru catra o
mesutia. Luã in man'a drépta nesce fórfece, ér
cu man'a stanga si-adunã bucelele sale mandre,
cari undulau atãtu de graciosu pe sinulu ei al-
bastru.

Se uitã lungu la ele si pe ochi incepura a
i curge lacrimi.

— Ve taiu... suspinã ea adancu.

— Si déca planulu nu mi-va reusî, — con-
tinuã cu vóce innecata — mi-voiu ciuntã si
viéti'a....

Apoi c'o taiatura si-ratezã perulu scumpu.

In liniscea cea mai mare, si-lapedã apoi
vestmintele sale si imbracã nesce vestminte
barbatesci, care si-le procurase preste ~~di~~ din
garderobulu lui Cigala.

Preste o óra, dormitoriulu Elenei erã —
in focu.

Flacarile se estinsera cu rapediune si preste
chiliele laterale.

De locu se escã unu alarmu si unu sgo-
motu mare in interiorulu si esteriorulu casei.

Elen'a mascata, in sgomotulu mare, ajunse
usioru la liberu si disparu apoi rapede.

Sgomotulu desceptã din somnu si pe
Cigala.

— Unde-e Elena? — fu cuventulu lui
primu.

— A arsu, — respunsera servitorii spa-
riati.

— A arsu? — strigã elu si porni catra
dormitoriulu Elenei.

Inse foculu, care apucase deja mai totu
edificiulu, lu-retienu.

IX.

Inimicii invinsi.

Pana acum petrecuramu in Bucuresci, ca-
pital'a Romaniei.

Vediuramu ací pe Cigala care remase des-

peratu vediendu câ prinsonier'a sa adorata devenî pred'a flacariloru.

Dar abié trecura câte-va dîle, si deja erá consolatu. Timpulu, dimpreuna cu uitarea, — i alinara rapede suferintiele perderii sale.

Amorulu seu, ca tóte amorurile pasionate. se stinse curendu.

Dar cu atát'a mai tare ardea in sine: dorinti'a de resbunare.

Ionu a fostu acela, pentru care dinsulu n'a potutu aflá fericire in amorulu seu.

Cigala jurá de nou: resbunare!...

Apoi plecá la Constantinopolu.

Noi inse vomu merge la Iasi, capital'a nóua a Moldóvei. Ací reaflámu pe Ionu, domnindu in linisee si bucurandu-se de iubirea poporului pe care lu-eliberase de sub jugulu sclaviei.

Ionu, de si portá coróna pe capulu seu, elu inca n'a uitatu pe — Elena. La inceputulu domnirii sale intrebuintiá tóte midilócele cari stau la dispositiunea unui principe, ca s'o reafle, inse in dar, ea erá — perita.

Dar déca o si reaflá!... Ea erá póte — desonorata... ea póte mai curendu si-ar fi luatu viéti'a, decátu sê deie fatia cu Ionu... si suferintiele lui inca i s'aru mai fi maritu!...

Aceste le cugetá in urma si dinsulu, si abdîse d'a o mai recercá.

Inse póte si altu motivu lu-induplecá la abdîcerea acést'a.

Elu perdù pe Elen'a din Alba-Iulia, inse si in Iasi aflase o — Ileana....

Acésta erá copil'a marelui boeriu Lupea Huru.

Ionu candu a vediut'o prima óra, statù ca inlemnitu. I se 'nparea câ vede pe — Elen'a. Asié semená cu dins'a, incátu trebuea sê jori câ-e ea.

— Nu esti din Alba-Iulia? — a fostu cuventulu primu alu lui Ionu care l'a adresatu suprinsu si confusu Ileni.

— Din intemplare nu, — respunse Ilen'a ridiendu de intrebarea curiósa, si istétia cum erá, nadaî delocu din confusiunea lui Ionu, câ elu a trebuitu sê aiba in Alba-Iulia o Elena, care a incatenatu anim'a lui.

Si n'a gresítu. Dar ea a fostu prima in intréga Moldova, care a descoperitu acestu amoru secretu.

Ionu din dî in dî cercá oca siune mai désa ca sê convina cu Ilen'a. Elu nu se saturá indestulu, sê privésca la faci'a ei care semená atátu de tare cu a Eleni, si sê asculte vócea ei care erá totu atátu de dulce ca a acesteia.

Intr'o dî audí, câ Galea, séu Golea, cum lu-numescu altii, a petítu pe Ileana, de si elu erá cam betranu, si câ o va capeté de sócia.

Ionu atunci tresarí poternicu.

— Cum? — se intrebá elu emotiunatu. — Si pe ea, simbolulu Eleni, s'o perdu?...

— Nu nu, — continuá elu, — nime nu mi-a rapí si pe dins'a. A mea va fi! In ea voiú priví totu-de-una idealulu meu, pe Elena!...

Si in adeveru, Galea fu refusatú si in timpulu celu mai scurtu tiér'a serbá ospetiulu domnitoriului seu.

Galea, care erá vorniculu lui Ionu, trebuí sê inchine pocalulu intru fericirea domnului seu. Vócea lui inse i tremurá. De erau cuvintele lui tresnete, câte a rostitu, d'atátea ori lu-ar fi nimicitu pe Ionu. Elu nici pana acum nu-lu potea suferí pe Ionu pentru rigorositatea lui nespusa. Ur'a lui erá acum mare, dar ascunsa, câ-ci se sciea bine predomní. Inse ur'a acést'a erá cu atát'a mai periculósa. De facia elu erá amiculú sinceru a lui Ionu, de dosu inse inamiculu lui celu mai dechiaratu. Asceptá numai momentulu bine-venitu, ca sê-si arete faci'a adeverata.

Aceste tóte se intemplara, pe candu serman'a Elena suferiá inca in carcerulu lui Cigala.

De atunci trecuse mai unu anu.

Intr'o dî sosí la Iasi unu ceausu. tramisu de Sultanulu turcescu. Acest'a se presentá mai antáiu la vod'a, apoi de la elu merse delocu la Galea, si cerù de la acest'a ca sê vorbésca cu elu in secretu.

— Ai o epistola de la Cigala, — i dîse ceausulu.

Galea suprinsu luá epistol'a care suná urmatoriu:

„Amice!

Ti-am ajutatú sê restorni pe Bogdanu voda; acum ajuta-mi sê restornu pe Ionu voda. Vei face-o acésta din amicitia si in interesulu teu. Eu, care sum acum veziru turcescu, si ginerele Sultanului, te voiú resplatí mai bogatu decátu nemultiamitoriulu Ionu. Inainte de ce ai primitu epistol'a acésta, ceausulu a fostu, dupa cum i-am ordonatu, la Ionu, si in numele Sultanului a pretinsu de la elu 80,000 de galbeni tributu in loculu celoru 40,000 de pana acum. Ionu si acum e in grati'a Sultanului, câ-ci cu mare greu l'am potutu induplecá la pretensiunea acést'a. Tu vei staruí ca Ionu si tiér'a sê n'o primésca, dechiarandu acésta de o insulta turcésca. Astu-felu Sultanulu, refusandu-i-se pretensiunea, se va infuriá, Ionu va fi

nimicitu, si pe tine te ascépta favorurile cele mai mari.

Alu teu amicu

Cigala.“

Unu surisu de bucuria diabolésca se ivi pe buzele lui Galea, cetindu epistol'a acést'a. Apoi se întórse catra ceausulu si-i dîse:

— Spune vezirului Cigala, câ eu tóte le voi face câte stau in poterea mea. Asigura-lu, câ tóte se voru intemplá dupa cum le doresce. Ionu si tiér'a siguru va refusá tributulu, si tréb'a va veni la lupta. Atunci nesmintitu eu voi fi comandantele calarimei, si mi-voiu face detorinti'a...

Ceausulu se plecà inaintea lui Galea, apoi esî.

Galea plecà rapede catra palatu.

Ací toti erau inca suprinsi pentru pretensiunea ominósa a Sultanului.

Ionu conchiamà pe ministrii sei la consultare.

— Mai bine lupt'a! — strigara toti, in frunte cu vorniculu Galea, — decâtu primirea acestei pretensiuni rusînóse.

Dar Ionu inca erá decisu. Elu precugetà urmâriile periculóse ale acestei lupte, si voi sê consulte si tiér'a.

Conchiamà deci o adunare generala.

— Mai bine mórte! — jurara toti — decâtu supunere servila la o pretensiune atâtu de inganfata.

— Pléca! — dîse catra dinsulu. — De adi incolo, nu cei 80,000 de galbeni, dar nici cei de pana acuma nu i vomu dá. Cu banii vomu face ostiri... si apoi... apoi vomu vorbí. Pléca!...

Astu-felu dechiarà Moldov'a resbelu celui mai puternicu si infricosiatu inamicu din tóta lumea. Acestia erau Romani si demni de numele: Romanu. Acestia erau adevérati strane-poti ai eroului Traianu.

Ceausulu se rentórse la Constantinopolu. Dinsulu relatà mai antâiu lui Cigala despre cele petrecute. Acést'a batea in palmi de bucuria, câ primul seu pasiu de resbunare a reusítu.

— Resbunare! — strigà Cigala ridiendu cu bucuria, ca si candu in adevéru si-ar fi resbunatu.

Apoi plecà insu-si cu ceausulu la Sultanulu, si i referà de cutezanti'a lui Ionu.

Sultanulu in adevéru se infurià, spre bucuri'a completa a lui Cigala. Dinsulu tramise trei ostiri a supra Moldovei: 20,000 de turci, 40,000 munteni, si 2000 de secui. Cu acestia

credea câ va sbiciuf impertinenti'a lui Ionu si a Moldoveniloru.

Ionu avea o ostire mica de 30,000, dar bine disciplinata. Elu porni catra Ielisce, unde se concentrara inimicii.

Lupta se incepù.

Moldovenii se luptau precum nu s'a mai luptatu poporu in lume.

Lupt'a erá inversiunata.

Macelulu erá oribilu.

Ionu erá totu in fruntea óstei sale, si-si taiá cale printre dusmani cu bratiulu seu nimitoruiu.

Dar d'odata fu incungiuratu totu de inimici. Mórtea lui erá ca sigura.

— Inainte! Ionu e in perielu! — strigà atunci unu calaretiu june si frumosu ca o copila, dar palidu ca cér'a.

Inse calaretii catra cari se adresà, si in a caroru frunte erá Galea, nu se miscara si statau ca inlemniti.

— Inainte! — mai strigà odata desperatu junele.

Nici acum nu se miscà nime.

Atunci junele navalì singuru catra periclitatulu Ionu, care se luptà cu desperare.

Snopi cadiura inimicii sub spad'a invertita de man'a subtila a acestui june frumosu.

Si Ionu fu mantuitu.

In tumultulu luptei Ionu nici nu observà bravur'a junelui frumosu care i scapà viéti'a, câ-ci si altii i-o mai scapara, si-si elu o scapà altora, si o scapà unulu altuia. Asié se luptau Moldovenii. Toti erau eroi.

In fine lupt'a sangerósa se finì.

Pe campulu de batalia zaceau 50,000 de inimici morti. Intréga óstea inimica fu nimicita.

Invingerea lui Ionu erá stralucita.

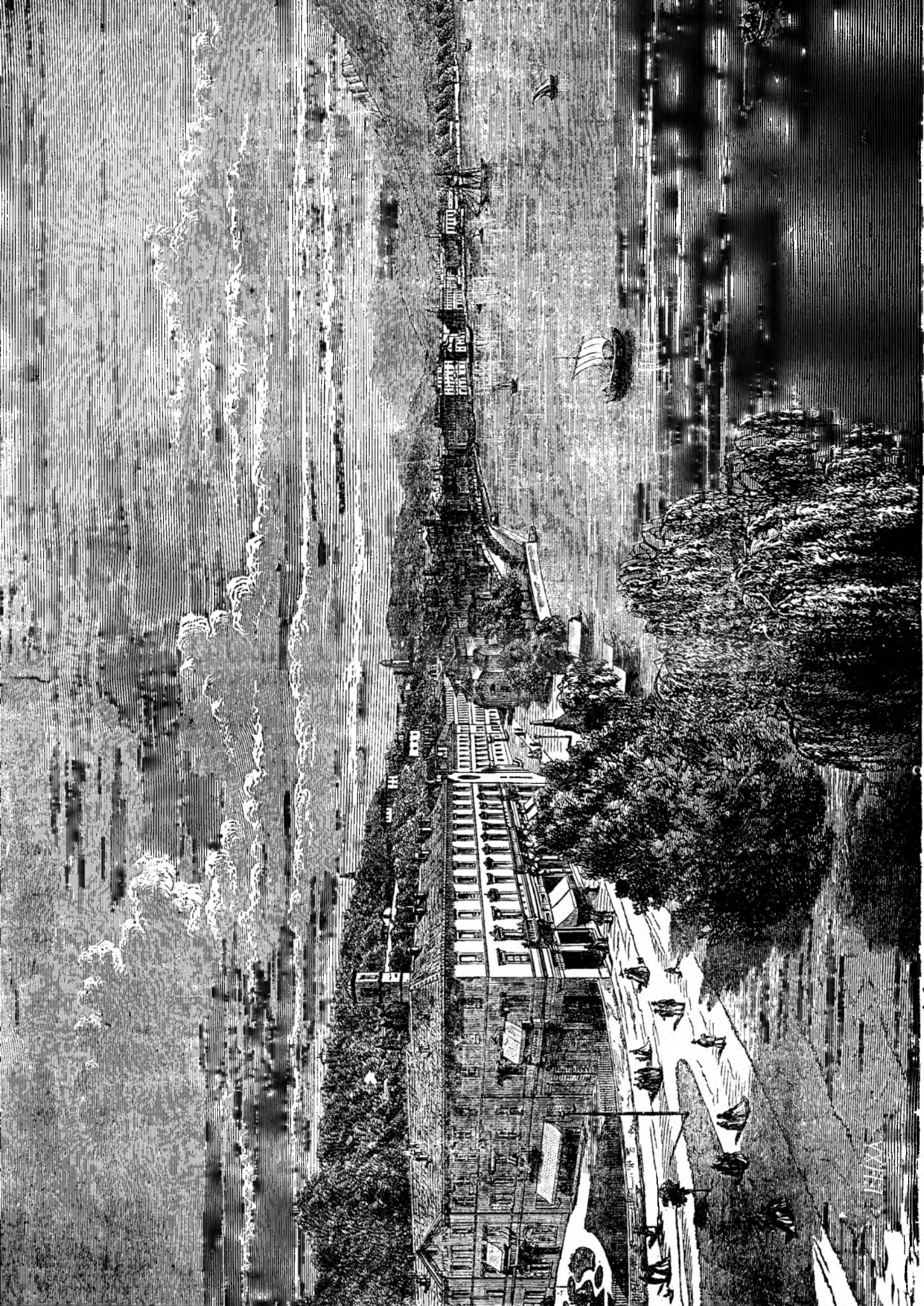
Ionu pausà apoi dóue dîle dupa victori'a acést'a. Apoi cuprinse in câte-va septemani si Roman'i'a, si alungandu pe toti turcii si tatarii, se rentórse in capital'a sa incununatu cu lauri de gloria.

Intr'o chilia mica si fórte simpla a Iasiului, genunchiá cu manile redicate catra ceriu frumosulu dar palidulu june calaretiu pe care lu-vediu ramu in lupt'a de la Ielisce, si multiamíá ferbinte si cu lacrimi de bucuria lui Ddieu, câ a datu ca chiaru elu sê scape viéti'a lui — Ionu!

Galea tremurá de mania pentru invingerea lui Ionu.

Sultanulu se infurià si mai puternicu.

Cigala erá ca turbatu.



x.

Catastrof'a.

Unu potopu de rele, — scrie si istoriculu Cogalniceanu — ajunse d'odata a supra Moldovei.

O ciuma infricosiata rapiá cu sutele dintre ffii viteji ai tierii.

O inundatiune cumplita devastà tóte campurile ei bogate.

Si o cometa ce aparù pe ceriu, spariá pe superstitiosulu poporu.

Dar ca potopulu sê fia si mai mare:

Dóue osti inspaimentatórie se apropiau catra otarele Moldovei: 100,000 de turci veniau de catra Dunare; o alta 100,000 de tataru veniau de catra Dnistru.

Sultanulu Selim credea câ astu-felu si-va potolí furi'a a supra lui Ionu, si in siguranti'a invingerii sale denumì in loculu lui de domnitoriu pe Petru celu schiopu.

Veziurulu Cigala, acestu rivalu infricosiatu, care-i autorele fortunei ce acusi va cuplesf Moldova, — elu erá celu mai fericitu, câ-ci acum erá de totu siguru câ Ionu nu va scapà de resbunarea sa.

Astfelu vedemu, câ si natur'a si omenimea se revoltà in contra micii si eroiceii Moldove.

Ore invinge-o-voru?... Vomu vedé.

Ionu si-adunà óstea sa de 35,000, de inși si plecà cu ea câtra laculu Cahulu, ca sê intimpine antâiu pe turcii cari veniau de câtra Dunare.

O nópte mai erá pan' la lupta.

De câtra dî lipseau din óste boerii de frunte: Murgu, Bilae si Slavila.

— Fuga toti misieii! — dîse Ionu audîndu acést'a. — Dar cei ce remanu sê fia bravi!

Mai erá inca numai o óra pan' la lupta.

Galea, care comandá calarimea avea s'o incépa.

Ionu se retrase singuru p'o colina, si priviá d'acolo positiunea si miscârile inamicului.

D'odata alergà repede câtra dinsulu unu calaretiu, — acel'a-si calaretiu care lu-mantui-se in lupt'a de la Ielisce. In fuga mare priviá inspaimentatu si desu indereptu, la ceilalti calareti.

— Infamii! — murmurà elu cu vóce in-necata.

— Miserabili! — continuà elu. — Ei tradéza pe fratii lor!....

— Monstria! — murmurà mai departe calaretiu alergandu câtra Ionu. — Ei tindu mana de ajutoriu ucigasiloru, cari vinu sê nimicésca pe mam'a lor, — patri'a lor!..

Si calaretiu, emotionatu fórte, sosì apoi innaintea lui Ionu care erá adancitu in contemplarea óstei inimice.

— Principe! — lu-agrà calaretiu cu vóce tremuratória.

Ionu tresarì audîndu vócea calaretiului, care i erá cunoscuta, si se uità apoi lungu la acestu calaretiu frumosu ca o copila dar palidu ca cér'a.

Ionu tresarì si mai puternicu. Si faci'a lui i erá cunoscuta. Elu se apropià mai tare de dinsulu, lu-privì si mai bine, si apoi statù ca in-marmuritu.

— Tu... tu esti, — murmurà Ionu — esti — Elena!...

Calaretiu inrosì in faci'a intréga si-si plecà fruntea catra pamentu.

Da... acestu calaretiu, cu care conveniramu pana acum a dese ori, erá in adeveru — Elena. Dupa ce scapà dins'a din prinsórea lui Cigala, plecà la Moldov'a, unde viéti'a lui Ionu erá in periclu in luptele sale cu turcii si tatarii. Ea si-acum iubiá pe Ionu, lu-iubiá fara sperantia, dar amorulu ei i erá cu atât'a mai ferbinte, si ea voia sê se lupte, se móre pentru acel'a pe care lu-iubesce. Ea si-schimbà portulu seu femeiescu, si fiindu inca de mica calarétiá pasiunata si venatória buna, intrà in regimentulu de calareti a lui Ionu.

Ionu si-acum stá inca inmarmuritu vedîndu pe Elen'a ca soldatulu seu.

Elen'a inse se reculese rapede, câ-ci o silira impregiurârile critice.

— Grabesce! — dîse ea lui Ionu. — Grabesce la óstea pedestra. Calarimea, cu Galea in frunte, vine sê te prinda, sê te lege, sê te predeie vezirului turcescu — Cigala.

Inmarmuritul Ionu se cutremurà audîndu aceste din gur'a Elenei.

— Éca-i! — strigà rapede ér Elena. — Ei vinu! Grabesce!...

Uimitulu Ionu privì in directiunea in care i aretè Elena. Si in adeveru, sute de calareti, condusi de Galea, grabiau catra dinsulu.

— Rapede! — mai strigà Elena. — Nici unu minutu nu e de perdutu! — si ea trase apoi cu man'a drépta pe Ionu, sê-si incalece calulu.

Amendoii apoi, pe cai ageri, sborara de pe colina. Ei alergara in fuga mare catra óstea pedestra.

(Finea va urmá.)

Mihailu Cirlea.

Despartirea lui M. Nicóra

*de natiunea si patri'a sa, candu dupa esirea sa din
prinsóre la 1825 trecu in Roman'ia. *)*



Am avutu eu mai nainte,
Ca si nesce flori,
Carii me iubiau ferbinte:
Fрати, parinti, sorori.

Eu in tóte laturile
Multu raritu eram;
Unde si cu lucrurile
Cinste-mi trieram.

Fui de frunte in a mele
Fapte si cuvinte;
'N a mele cheicele
Slobodu mai nainte.

Acum triste turturele
Pe cheile mele —
Umbla numai singurele,
Eu opritu de ele.

Deputatu Romaniloru
Candu-va eu am fostu;
Sê aretu *nebuniloru!*
Ce reu li-am facutu?

Sê scia misielitatea
Loru, si imperatulu,
Câ pe mine nici unu frate!
Nu m'a aperatu.

Câ amaru dîleloru mele,
In totu clerulu nostu,
Insielatiuni numai grele,
Credintie n'au fostu!

Pana ce eram vediutu,
Cinstea-mi totu crescea;
Hul'a! déca am caduutu
Nu se mai opriá.

Multe flori am fostu culesu,
Eu din tineretie,
In tineretie alese
Deci s'oru uscatu tóte.

*) Acésta poesía atribuita martirului nationalu M. Nicóra ni s'a transmis de dlu Ionu Iovitia din Banatu, carele a capetatu-o de la verulu seu Traila Iovitia, veteranu invetiatoriu pensiunatu totu acolo. Noi o publicámu nu numai pentru cá ea e productulu spiritalu alu unuia dintre apostolii nationalitáti nóstre, dar totu-odata revérsa o lumina a supra istoriei nóstre din acea epoca; o publicámu, cá-ci acésta poesía contribue spre a poté cunoște desamagirea nefericitului barbatu fatia cu connationalii sei, — si totu-odata ea este unu documentu limbisticu si poeticu de pe timpulu acel'a.

Numeram in vîsu eu numai
Prieteni câti erau?
Visurile cá trecura,
Toti me amagira!

Singur'a statornicia!
Scie santulu sóre:
Macar cá e vrednicia,
M'au pusu in prinsóre.

Câ am fostu totu cu credintia
Némului cu lantiuri
De feru, suferu in temnitia
Gróznice necasuri!

Pentru cei ce iubiam fórté!
Sê rabdu, gonire,
Fóme acum pan' la mórté,
Bunu nu am pe nime!

Acum versu de lacrimi vale,
Ne avendu in tiéra
Scutu; numai suspinu si jale,
Voiu sê esu afara!

Câti sunt toti se veselescu,
Eu vre-o dî de véra
Nu mai am, numai jelescu
Intr'acésta tiéra!

Dómne din acésta tiéra,
Rogu-te me audi;
Si-me scóte din ocará,
Dâ-mi unu *calaudiu!*

Calaudiu si-mi fii lumina
Nóptea pe recóre!
Aretandu-mi cale lina,
Nainte de sóre.

Sê me tréca de parinti
Preste mâri departe,
Preste munti neinfloriti,
Ca pe Bonaparte!

Sê me tréca de sorori,
Preste nalte dealuri,
Infrumsetiate cu flori
Mai de multe feliori.

De frati! unde nici albina
De aci nu este!
Mai multu veste sê nu-mi vina!
Unde de poveste.

S A L O N U.

Unu parinte morindu catra fiic'a sa.

- Dupa Dusch. -

Iubita Eucharía! Cu pasi rapedi mi se apropia ór'a cea din urma. — Intaresce-te, ca cu acea taría de spiritu sê primesci faim'a mortii mele, cu care o imbracisiezú eu. — Nu-ti lingusí anim'a cu speranti'a, cá rogatiunile tale inca aru mai poté esplorá de la indurarea divina pe tatalu teu. Simtiu, cá sórele nici odata nu se va mai ivi pentru mine. Unu versu necunoscutu, póte versulu angerului meu custode, mi-a inspiratu in somnu, cu unu tonu linu si dulce — ca si oftatulu unui omu blandu, care intorcându-se intru sine se róga catra creatórele seu, — cuvintele urmatoríe: „Ór'a de mediulu noptii va frange tóte catenele, cari te léga inca de pamentu. La mediulu noptii, deslegandu-ti spiritulu prin ultimulu oftatu, lu-vei tramine la ceriuri, si in alta lume ti-vei ajunge scopulu teu celu sublimu.“ — Aceste le esprimá versulu celu necunoscutu; anim'a mi-o cuprinse repausulu prevesitu, si pare cá unu fluidu restauratoriu, mai dulce decâtu celu din pocalulu medicului, trecú prin membrele mele cele debilitate, cari acum de unu anu lungu se lupta cu bratiile violente ale crudelú mortii.

Me reintorsei pe câte-va óre in viétia, din visulu meu restauratoriu, si vediui apunendu ultim'a dí a vietiei mele. Dóra pentru tine me redescéptai inca odata, iubít'a mea fiica! Pentru cá ce altu ce-va lasu sub sóre, ce sê me póta descéptá din ultimulu somnu, ca sê-mi póta retiené numai baremi pe unu momentu volantele meu spiritu? O tu! singur'a mea grigia, pentru care oftezu si in bratiile mortii si in antreulu rajului. Amórea cea pré mare, ce am catra tine, — mi-retiene atátu natur'a, care acum lucra intru eliberarea mea, cátu si anim'a care stá gata de a sborá; crede-me cá anim'a mea saturata de bucuriele pamentene si de desfetárele obositorie, grabesce spre ultimulu seu destinu si numai pentru tine se mai reintórcé pe unu momentu din calea ceriului. Si intre cele mai flagrante rogatiuni si intre infiorárele mortii se pléca spre tine, umbr'a cugeteloru animei mele, care mi-faci mai usióra curatírea de pleav'a pamentului. Trebuie inca odata sê-mi reversu a supra ta anim'a mea cea plina de iubire; pentru ca curatíndu-se deplinu de grigele lunei, cu atátu mai usioru sê póta sborá la ceriu prin o singura espirare. Ultim'a binecúventare parintiésca deja o ai primitu de la mine, iubita fiica! Cu bratie debile, cari abié potura imbracisíá, te strinsei cu blandetie si cu delicatétia la anim'a-mi palpatoría. Voí sê-ti vorbescu, si inca multe; voí ca in acele mominte insemnate sê versu in anim'a ta cea delicata invetiature, si inca invetiature de acele, cari parintii li propunu filorú sei in momentulu in care se afla in marginea mormentului; dar o nespusa misericordia mi-tienú limb'a mea tremuratória, si amutítu statui pe buzele tale. Plangeam cu lacrimé, cari me nevoiam a le ascunde, pentru cá ale tale decurgeau pe florilant'a ta fatia.

Atunci simtíi, scumpa Eucharía, cá anim'a mea, fara de cea mai mica esitare, voiesce a-si parasí lo-

cuinti'a cea vechia . . . atunci cadiui mai antáiu in lupta cu mórtea. Ti-acoperisi fati'a cu velu si te grabisi a te desface din bratiile mele, ca singura fiindu sê poti plange neimpedecata, . . . si atunci cugetai, cá potú mori. Dupa aceea ochii mei se ostenira din ce in ce mai tare de lumina — si cadiui in unu somnu restauratoriu.

Acum me descéptu ca si inviatu din morti si intaritu de ceriu; si fiindu cá presinti'a ta ar conturbá repausulu cugeteloru mele, anim'a mea parintiésca se vérsa pe acestu papiru. Acest'a ti-lu lasu tío, iubít'a mea! Celu mai pretíosu daru, déca lu-vei primí.

Acusi te voiu lasá iubít'a mea fiica; ah! in anii cei mai valorosi te lipsesci de conductoru, in anii in cari afectele domnescu mai multu a supra mintii nemature. Inca numai 17 primaveri numera florilant'a ta junetia; etate nepriceputa contra amagiriloru lumesci. Tremura pentru tine anim'a mea parintiésca! — O! de mi-ar fi permisú ceriulu in viétia numai acea fericire, de a te vedé in bratiile unui amante virtuosu, alesu pentru tine, cátu de linu ar fi repausulu meu, — ah! cátu de contentu asiú adormí. Inse nu asié decretase provedinti'a divina.

Lacrimile mele impreunate cu balbaitulu buzeloru morinde se róga pentru tine. Din ceriu inca voiu cautá a supra ta cu ochi priveghiatori, si te voru protege aripele angerului custode cari dinsulu le estinde spre scutintí'a inocentiei. Dar, pe tóte nevointiele cari li-au pusú anim'a mea intru educarea ta, pe lacrimile cari le versu in acestu momentu lugubru a duiósei despartíri si pe binecúventarea parintiésca — te rogu si te conjuru scump'a mea fiica, intru care strapunu in acésta lume spiritulu meu, sê nu uiti invetiaturele sante cari ti le-am propusu. — Adu-ti aminte totu-de-una de admonitiunile mele, cari le repetiescu si in momentulu presente si crede-me, cá ceea ce te invétia unu morindu, e adevéru.

Nu cutezá a face nici baremi unu pasiu nesecuru in lume; totu pasiulu gresítu conduce la o cale laterala, duce la periculu. Ponderéza tóte faptele, si tiene-ti anim'a gata de lupta! Lupt'a e sórtea ómeniloru, precum in tronulu regescu asié si in bordeiulu miseru; acum se lupta cu nefericirea, acusi cu fericirea, si in ambele casuri de opugnaculu servesce propri'a nóstra anima.

Moralitatea sê-ti fia totu-de-una indreptariulu, totu-de-una urméza pasii ei, si déca te va conluce pe spinetu, pe stanci, prin desiorturi si prin arene! — Ceriulu mi-a binecúventatu ostenelele, si tle ti-remane o ereditate mare. Dara tesaurii lunei sunt trecatori, iubita fiica! sunt espusi eventualítátiloru, flacarei, timpului si in urma blastematíei ómeniloru, care adese e mai infricosiata decâtu tóte celelalte. Nu te confidá intru avere trecutória; si fara de ea, si afara de palatiile avutiloru, chiar si in miserabilele bordeiuri de paie inca locuesce pacea adevérata, fericirea vietiei; si in sinulu abundantiei adese domnesce miser'a cea mai mare. Ce e dreptu, tesaurii ce ti-i lasu sunt curati de tóta fara-de-legea. Nu zace a supra loru nici unu blastemu, nici nu-i móia lacrimile veduveloru séu a

orfaniloru. Totu ce-ti lasu, am castigata cu ostenel'a mea, séu mi-a donatu binecuvantarea cerésca; nu te teme a vietuii cu folosint'a ereditatii tale, si ce ti-a donatu tie fortun'a, sé-ti tieni tie si pe venitoriu.

Fric'a de miseria a vendutu multe animi inocente. Fâ-te cunoscuta la timpulu seu cu miseri'a, si cugeta bine la onóre. Acésta nu e impreunata totu-deuna cu splendórea. Anim'a morala e locuinti'a ei indatinata. Acést'a o scutesce si in acést'a ti-asiéza tóta marirea... fii inocenta, ai morala, si atunci nu vei simti nici coa mai mica miseria. Miseri'a, ce e dreptu, e inforatoriu cugetu superbiei omenesci, dar omulu morala face onorificu miserabilulu sumanu, ce-lu pórtá. Moralitatea stralucesce din tenebritatea vietiei misere, intocmai ca diamantul din pulbere. In tronulu regescu causéza onóre, ér sub sumanu produce admiratiune. Numele Pamele-i e multu mai gloriosu inaintea ori carei femei, decâtu numele cutarei regine. Déca vei poté trece nevatemata prin acésta proba a ceriului, o! atunci si in sinulu pamentului mi se va bucurá cenusi'a, si spiritulu meu espiratu va simti mai multa desfetare in ceriu, déca intru adeveru e cu potintia, ca sé te vediu buna si inocenta si in miseri'a vietiei.

ÉR déca ceriulu ti-va tiené averea, intrebuintiez'o spre ce ti-a dat'o: vérsa binefacatori'a ta anima a supra acelora, cari suspina sub greumentulu vietiei. Misericordi'a e debitorile adeveratu si legiuitu a miseriei: misericordi'a indotoresse spre ajutorintia. Nu lasá sé curga lacrimile, cari le poti sterge; lacrimile, cari nu le stergemu de si ar stá in facultatea nóstra, atáta reu clucra a supra nóstra ca si acelea cari le stórcemu noi insi-ne prin tirani'a si crudimea nóstra. Grabesce spre ajutoriulu miseriei, inainte de ce ar versá inaintea ta torenti de lacrime, si premergi rogaréa si cererea prin bunetate si indurare. — Binefacerea e platita, ah! inca scumpu platita, déca mai inainte e cumperata prin suspinuri si torenti de lacrime, si nu mai are nici unu pretiu in ceriuri. Imprascie giuru de tine cu indurare binefaceri, si nu-ti fia rusine de lacrimile, cari stralucescu pe ochii tei — la privirea miseriei: acele lacrimo su-esundarea spiritului domnediescu, cari cu desfetare si cu linisce cerésca esunda din isvorulu bunetatii si a moralitatii. Darnici'a, ce se face cu ochi uscati, de comunu tradéza nemiscarea animei.

E neesprimavera desfetarea, ce purcede din binefacere si din indurare. Cátu de cu dulcétia si-duce a minte spiritulu de aceea, cá a departatu miseri'a ómeniloru, cá a mulcomitu anim'a cea amarita, si cá a usioratu betranéti'a onorifica!

Cátu de mare linisce i causéza omulu cunóscerea de sine, si cátu de mare bucuria i revérsa in anim'a sa cea desu cercata. Binefacerea, iubita Eucharía, e adeveratulu fruptu a avutului secerisiu venitoriu. Inca in viéti'a sa gusta omulu acelu fruptu dulce, dar in marginea mormentului in agonía mortii — o! ce consolare neesprimavera si ce repausu linu i casiuna! — Crede-mi mie, celui ce chiar acum gustu acelu fruptu dulce!

Junéti'a nu e pré aplecata de a judecá ce-va adeveratu si de a ponderá lucrulu cum se cuvine; dins'a cugeta cá dupa lege se tiene de ea numai desfetarea, pana candu i va ajunge timpulu; si i se pare cá prin judecarea si sapienti'a sanetósa si frumósa si-ar usiorá órele cele placute.

Dar iubita si scump'a mea fica! nu te lasá a te seduce de prejudetiele comune a le ómeniloru... si sé nu doresci a vietuii in petrecere neintrerupta fara de grigia, nici judecat'a sanetósa sé nu o tieni de fetulu ingeniului nasentu in lumea intunerecului. Judecarea si sapienti'a sunt viéti'a mintii, si ingeniulu in sapientia si-afra cea mai destinata desfetare. In lume avemu de a percurge o cale lunga si periculósa. Lupte si tempestati umfla neincetatu marea cea plina de stance, preste care trebuie sé na vigâmu cu pericululu vietiei. — E periculósa calea si carâile su-nesecure: atátu in drépt'a cátu si in stang'a sunt ascunse stance si gruietie de nasipu. Trebuie sé le cercâmu acelea inainte de a dá ventului valurile naiei. Trebuie sé invetiâmu bine de pe papiru partile periculóse a le locuriloru depinse preste cari avemu de a trece; trebuie sé ne insemnâmu bine stancile si gruietiele (colinele) de nasipu, sé judecâmu inainte viforele, ca sé ne potemu totu-de-una pazí contra tuturoru casuriloru eveninde, — astfelu vomu fi apoi inarmati contra tuturoru calamitatiloru si gata de a primí ori ce eventualitati, ori ce furtune si tempestati.

Dar si atunci ai grigia, iubita fica, ca sé judeci cu diligentia scopulu caletoriei tale, si — de cumva la prim'a judecare vei prevedé cá aceea va avé unu esítu infricosiatu — cugeta cá traiesci, cá odata ai sé mori, nu desperá, si nu pierde dinaintea ochiloru acestu pasiu grandiosu si acestu esítu celebru. Acést'a va fi pentru tine isvorulu unui indreptariu folositoriu. Singuru simpl'a propusetiune „invétia a mori“ ne invétia pe noi mai multu, decâtu ne-ar poté invetiá tóte scólele si toti filosofii.

Te conjuru dara in ór'a mortii mele, sé traiesci in moralitate si sé te pregatesci pe ór'a in care mi-vei urmá mie, ca astfelu sé poti mori liniscita preum moru eu. M'au parasitu poterile!... am facutu ce a fostu detorint'a mea!... primesce inca odata binecuvantarea mea!... Vietiuesce in fericire, vietiuesce in modestia si in moralitate!

N. F. Negrutiu.

CE E NOU?

* * (Conferint'a de la Alba-Iulia.) conchiamata de Esc. Sa dlu L. B. Popp in caus'a congresului gr. c., s'a inceputu joi la 13 aprilé. Despre decursulu ei n'avemu inca nici o scire, totu ce scimu este, cá in ajunulu dílei memorate dupa miédia-di la 5 óre se tieni o conferintia preliminará, in care se decise a se dá totu spriginulu moralu Pré Santiei Sale parintelui mitropolitulu Vancea, si a se face o declaratiune.

* * (Adunarea de la Satu-mare) a Societatii pentru fondu de teatru natiunálu e inca departe, cu tóte aceste inse publiculu nostru — mai alesu din acele parti — se si pregatesce a participá la ea intr'unu numeru cátu mai mare. In Satu-mare s'a si compusu unu comitetu, care va ingrigi de primirea óspetiloru. Acésta adunare are sé formeze unu punctu epocalu in viéti'a natiunala a confratiloru nostri din comitatulu Satu-mare, cá-ci ea este prim'a adunare romanésca la dinsii. Amu dori, ca la acésta adunare sé participe cátu mai multi barbati ai nostri, — si noi suntemu convinsi, cá dorint'a nóstra se va si realisá. Este de prisosu sé desvoltâmu mai pe largu motivulu, care ni escita acésta dorintia, — e de ajunsu a spune numai atát'a cá adu-

narea se va tiené in Satu-mare. Éta dar ocaziunea binevenita a contribuí la desvoltarea spiritului natiunali si in acele parti!

* * (*Luni, a dówa di de Pasci*) o mica societate de tineri romani, intre cari se aflá si redactorulu acestei foi, a visitatu in inchisórea de la Vatiu pe iubítulu loru amicu, dlu Ionu Porutiu. Acestu bravu membru alu generatiunii moderne, pe care nici suferintiele inchisorji, lips'a libertátii sale porsonale, nu l'a frantu, se afla sanotosu, si petrecéndu-si órele de singuretate cu violin'a sa sonóra, ascépta momentulu de a-si poté dedicá éra-si frumósele facultáti spirituale in folosulu carierei publicistice, po care si-eluptá iubirea toturora.

* * (*O scire buna de la Bucuresci.*) Regretabil'a veniro la potere a noului ministeriu din Bucuresci a nascutu o fapta frumósa, de care se voru bucurá si stim. nostri cetitori: intrunirea toturoru grupeloru partitului liberelu. Capii acestoru grupe publica in „Romanulu“ o adresa colectiva catra alegatorji romani.

= (*Apelu catra Romanii din tóte partile si catra autorji romani.*) Gintea latina care se afla in Orientulu Europei, destulu de numerósa, dar lipsita mare parte de ceea ce dá viéti'a in secolulu presentu natiunilor: do lumin'a invotiaturei, detori'a fia-carui adeveratu Romanu este de a contribuí dupa mediile possibile la respandirea acesteia intre descendintii lui Traianu. Unu proverbu alu nostru inea confirma impotentia individiloru precum si a natiuniloru lipsite de cultur'a intelectuala, dícéndu: N'ai carte? N'ai parte. Ai carte? Ai parto. Acésta parghia puternica, care inaltia si dá viéti'a toturoru natiuniloru acum ni-a condusu si pe noi de a fondá o „Societate de cultura si limba“ in Silistra (Bulgaria). Vitregimea timpiloru trecuti a avutu, o influintia desastrósa a supra popóreloru din Orientu si prin urmare si a supra nóstra. Acésta ne-a pusu intr'o stare de ignorantia: ne-a pusu la intunerecu. Acum amu aprinsu faci'a, noi inse nu dispunemu de medii spre a face sê lumineze si sê continue a arde cu flacara lucitória, dupa cum dorimu: amu fondatu „Societatea de cultura si limba din Silistra“, ni lipsescu inse cartile. Pentru acésta facemu apelu la autorji romani a o inavutí bibliotec'a, tramiéndu-ni câte unu esemplariu din operele dloru. Ne nutrimu c'o via sperantia, câ Romanii in cari circula sange de alu lui Mihaiu si Stefanu, voru contribuí si cu ofrande banesci la jun'a nóstra societate, si voru alergá a se face membrii, platindu anticipando cotisatiunea lunaria. Noi suntemu condusi in acestu patrioticu actu numai si numai de a respandí razele luminei intre poporulu romanu de preste Dunare si de a scapá Romanismulu din acésta parte; depinde inse multu succesulu intreprinderi nóstre de la caldur'a cu care va fi imbratisiata. Dar sperámu, câ fiindu vórb'a despre societate curatu literaria, nu va fi Romanu care sê nu alerge in ajutoriulu ei. In curendu se va formá o delegatiune in Bucuresci, care va avé corespundintia directa cu societatea. Ofrandele si alte inscrieri precum si carti se primescu la redactiunea „Informatiuniloru“ din Bucuresci. Presiedintele societátii C. Petrescu.

† (*Necrologu.*) Subscrisii, atátu in numele loru, câtu si a rudeniloru departate, implinescu trist'a detoría de a incunoscintia cu anima intristata cumca bun'a loru matusia Veronica Cóstá veduva Sierbanu

Lupu in urm'a unei bóle abié de 5 díle a repausatu in Domnulu, la 6 aprile 1871 demanéti'a la 4 óre, in etate de 64 ani. Remasítiele parentesci a repausatei s'a asiediatu spre odihna eterna la 8 aprile 1871 la 9 óre a. c. din locuintia in M.-Reginu in cimiteriulu bisericéi gr. cat. din Sasu-Reginu. Repausat'a n'a avutu fericirea de a fi mama trupéscá, — dar a implinitu locu de mama la sute de seraci intristati si apesati, cari cu tóta ocaziunea a aflatu la dins'a asilu mantui-toriu. Fia-i tierina usióra si memori'a binecuventata! Veduva Elena Orbonasiu n. Radu. Smaranda Grecu n. Radu. Elena Fogarasi n. Radu. Carolina Orbonasiu ved. Buteanu. Mihailu Orbonasiu. Ecatarina Sceopulu n. Grecu.

Literatura si arte.

= (*Anunciu importantu.*) Pana in S. serbatori va esí de sub litografia importanatul tablou cu scen'a logodnei si casatoriei lui Nagoe-Voda cu Despin'a Domn'a, fét'a cnédiului Ladiaru, alu Serbiei, la anulu 1500. Serbare pré frumosa ce s'a petrecutu in vechi'a resiedintia din Curtea-de-Argesiu, facia cu reprezentantii tramisi de Ungari'a, Serbi'a si Polonin'a, dupa unu originalu vechiu gasitu de sub-semnatulu, in patru coltiuri ale tabloului se va aretá 3 portrete vechi ale Domnitoriloru Bulgariei si portretulu lui Negoe V. V. domnulu Romaniloru, ce au fondatu Curtea-de-Argesiu, solemnitate in splendórea ei, cu mai multe domnitie si cnédiulu Ladiaru, cum si cu mitropolitulu Macarie, ce binecuvintédia nunt'a si care rudesce si infratiesce ambale natiuni. Pretiulu unui tablou pre hartia buna, cóla mare litografica, este de 3 lei noi. Doritorii vóru face cererile dloru din vreme, cu tramitere de bani d'a dreptulu, de la subsemnatulu, calea Vacaresci, nr. 151, in Bucuresci. — Editoru, majoru D. Pappasoglu.

⊙ (*„Compendiu generalu de Statistica“*) de D. B. Alessandre, editur'a lui Paulu Cioslar, in Gratiu, a esítu de sub tipariu. Opulu in formatu 16 mare, cuprinde 20 cóle, hartia frumósa, tipariulu desu si meruntu. A supra valórei interne nu potemu face astadata recensiuenea, pentru câ pana acuma ni-a lipsitu timpulu fisicu d'a percuré volumele intregu. Opulu inse, implendu o lacuna simtita in literatur'a nóstra, credemu câ este binevenitu si va fi bine primitu din partea publicului cetitoriu. Pretiulu pentru Austria 2 fl. v. a. pentru Romania 5 lei nou. Avemu sê insemnámu, câ acestu pretiu mai urcatu, este pretiulu de libraría, câ-ci Dd. prenumeranti, cari se insinua se mai de timpuriu, voru trage cartea cu pretiulu scađiutu de 1 fl. 50 cr. pentru Austria si 4 lei noi pentru Romania. Totu odata lasámu sê urmedie „Indicele“ care cuprinde in ord. Alfab.: Angli'a, Ostrunguri'a, Belgiu, Dani'a, Franci'a, Germani'a, Greci'a, Elveti'a, Ispani'a, Itali'a, Lichtenstein, Lucsemburg, Muntenegru, Olandi'a, Portugali'a, Romani'a, Russi'a, Sved-Norveg, Serbi'a, Turci'a, — apoi tablouri si comparatiuni, si statele celorlalte Continente. Autorii intrebuintati sunt: Balbi, Dr. Farr, Maculay, Colb, Bracheli, Schach, Ungevitte, Lejean, Buschen, Lord Palmerston, Stössel, Francini, Frundescu, apoi mai multe carti periodice: almanaculu romanu, etc.

= (*Cele mai frumóse anticitati din Pompeii si Erculanum*) ce se gasescu in museulu natiunali de Neapole: O interesanta opera s'a publicatu la Neapole de

d. Comm: Rafael Gargiulo, controloru generalu alu muselui natiunalu, ea va fi reproducu de cav. G. Gargiulo, cu urmatóriele conditiune: Oper'a va contiené 400 de gravure, formandu 4 volume separate cu corespundintele explicatiuni in limb'a romana tiparite in „Tipografi'a C. Petrescu C. et I. G. Costescu“, un'a din cele mai bune din Bucuresci in stare a efectua asemenea lucrari. Ea va fi impartita in diece fascicule separate cu câte 40 de gravure, pe pretiulu de 10 franc respundiendi la primirea fiacarui fasciculu. Cine platesce anticipatu pentru oper'a intréga si acel'a care se subscrie pentru 10 copie, va avé unu scadiementu de 20 la suta. Subscritorii potu sê primésca acésta opera, séu intréga séu in detaliu, indata ce ni va sosi din Itali'a si duna cum se voru respunde banii. Suntemu siguri, câ acésta opera va interesá multu pe Romani, cari voru vedé intr'ins'a cele mai pretiósé monumente, cu cari este inavutitu primulu museu alu numei, museulu din Neapole. Romani'a legata de Itali'a prin atâte legature va fi mandra de a cunósce aceea ce se repórta la gloriele strabuniloru ei si de cari atâte suveniru se gasescu in aceste bogate monumente ale anticitatii, cari interesa atátu de multu pe anticariu, pe omulu de sciintia si pe orice persóna sétósá de sciintie. Se póte adresá la tipografi'a C. Petrescu C. et I. G. Costescu, strat'a teatrului nr. 8, in Bucuresci.

△ (*Nrulu celu mai nou alu foii Societátii „Romanismulu“*) contieno aceste: „Causole si rezultatele cosmopolitismului“ de B. P. Hasdeu. — „Literatura.“ — Studii a supra teatrului (fine), de N. V. Scurtescu. — „Datine si moravuri natiunale.“ Dieii locali. Genii. Sierpii de casa, de G. Dim. Teodorescu. — „Poesia.“ — La Romani, de N. V. Scurtescu. — „Istoria.“ — Vechile relatiiuni ale Romaniloru cu Englesii (fine), de G. Missailu. — „Juriulu la Romani“, de Gr. G. Tocilescu. — „Crisovulu lui Mihaiu Vitézulu din anulu 1599, relativu la robirea tieraniloru“, din colectiunea inedita a lui Gr. G. Tocilescu. — „Invetiamentulu.“ — Instructiunea publica in Romania, de Gr. G. Tocilescu. — „Literatur'a póporalá.“ — Plugosiorulu (colinda de anulu nou) din colectiunea lui Sim. Fl. Marianu. — „Dusmanii“ (doina) din colectiunea lui A. P. Alecsi.

○ (*„Armonii intime“*) de Alesandru Sichlianu. A esítu de sub tipariu si se afla depuse spre vendiare la librariile Sococu si Ad. Ulrich, a dóu'a editiune a acelei frumósé colectiuni de poesie, ale unui poetu asié de june rapitu din midiloculu societátii romane, si care a lasatu atâte suveniru.

Din strainetate.

* * (*Din Franci'a*) vinu totu sciri intristatórie. Insurgentii din Paris au avutu deja mai multe lupte cu trupele guvernului din Versailles. Se spera, câ regretabilulu conflictu se va terminá in curendu cu suprimerea rescólei, care in momintele presinte nici decátu nu se póte justificá.

† (*Georgiu Gottfried Gervinus*), marele literatu alu Germaniei, unulu din cei mai buni patrioti, unulu din acei veterani, binemeritati genii ai Germaniei, dintr'acei cari cu pén'a si cu fapt'a au lucratu ca Germania sê devina statu mare si adevératu constitutiunalu, — in 19 martiu, a esítu din acésta vietia pa-

mentésca in etate de 66 ani. Intr'insulu a perdutu nemtii pe celu mai competente criticu alu istoriei literaturei si beletristiceii loru. — Gervinus s'a nascutu in anulu 1805 in Darmstadt din parinti seraci, cari l'au fostu destinatu si crescutu pentru librariá. Dinsulu inse studiandu drepturile la universitátile din Giesen si Heidelberg, s'a decisu pentru profesura, si cu mare ardóre a invetiatu istori'a si literatur'a. Mai antáiu a fostu numai profesoru privatu in Heidelberg, mai tardiu inse a dobenditu catedr'a ordinaria de profesoru. Dupa ce a scrisu mai multe opuri literarie, a fostu chiamatu la Göttinga unde inse n'a petrecutu multu. Fiindu unulu dintre cei siepte, cari au protestatu contra suspinderii temerarie a constitutiunii hanoverane, s'a demissionatu din oficiu si a fostu silitu a pasesi in 3 díle Hanovera. In 1844 dupa multe nezasuri a recapatatu profesur'a in Heidelberg, unde a publicatu mai multe opuri sciintifice estetice. A fostu partasiu la miscárilu politice de pe atunci, si-a redicatu vócea in caus'a Schleswig-Holsteinului, a protestatu cu energia contra patentei prussace antilibérale din 1847, 3 fauru. De organu alu activitátii sale publicistice a avutu diuariulu seu „Deutsche Zeitung.“ In 1848 a fostu alesu barbatu de incredere la „Bundestag“ si tendintiele sale politice le-a sustienutu in amintit'a sa fóia cu tóta energí'a. Dar fiindu trupesce fórté slabitu, a fostu silitu a-si depune mandatulu. A caletoritu de nou prin Itali'a si retornandu-se in Germania a scrisu despre opurile lui Shakespeare si „Introducere la istori'a secului alu XIX,“ ambele opuri de o valóre immensa, si chiar epocala. — Anii din urma i-a petrecutu in retragere, lucrandu in interesulu binelui comunu; a patimitu multu de friguri nervóse, cari i-a si pusu capetu vietii sale. A fostu némtiu, dar devotatu intregéi omenimi. — Fia-i tirin'a usióra! („Alb.“)

○ (*Drapelulu de la Metz.*) Drapelulu tricoloru francesu totu falfáie inca la Metz. Orbu aru fi Prusianulu care nu l'ar vedé, câ-ci elu este puntulu culminante alu orasiului, in vârfulu sagetii catedralei. Este fórté nalta acésta sagéta, si usiurinti'a-i face fórté periculósá urcarea pe dins'a. Ametiesce celu ce se urca in acestu capu de opera, lucratu cu maiestria si nemascandu nimicu din golulu ce-lu atrage. In desiertu autoritatea prusiana a cautau pe coi mai cutezatori tinechegii. Erau mai multi odinióra cari intreprindeau cu succesu acésta urcare, in dílele de serbare si ilumina-re; dar, fara indoie, ei au plecatu, séu au uitatu drumulu sagetii, ceea ce nu este de miratu. Autoritatea prusiana s'a ganditu atunci la Germanii de buna vointia, inse unu premiu de 30 talere nu i-a potutu face mai sprinteni. Nici unulu n'a voitu sê se espuna pan' acum. Si drapelulu este totu acolo!

Feliurite.

* * (*Lugano.*) A dóu'a ilustratiune din nrulu presinte ni infatísieza pitoresculu lacu de la Lugano in Svitieri'a. Despre acestu locu frumosu s'a scrisu deja o multíme de opere, dar toti câti au fostu pe acolo, recunoscú defectele descrierii loru. Totu ce are natur'a frumosu, dragalasiu, si incantatoriu, a concentratu aice, — nu e dar mirare, câ ómenii avuti s'au si grabitu a edificá in giurulu lacului o multíme de palaturi. Ferice de ei!

Glume si nu pré.

Dóue betrane.

O betrana, dar cocheta,
 Siedea la oglind'a sa,
 Facéndu mare toaleta
 Pentr'unu balu ce-o asceptá.
 Diamante pretiósé
 P'a ei frunte straluciau;
 Haine grele si lucsóse
 Corpulu ei impodobiau.
 O vecina cocosiata
 Cam de vèrst'a ei veni,
 Si cochet'a de indata
 Cu ea 'ncepe a vorbí:
 „Bine câ venisi, i díce,
 Ca sê vedi cum m'am gatitu,
 Te rogu uita-te aice:
 Coculu este nimeritu?
 Dar dantel'a cum ti-pare?
 Dar rosiéti'a pe obrazu...
 Ore nu este pré tare?
 Dar oh! Dómc, ce necasu!
 Ce folosu aceste tóte,
 Cavalerii de acum
 Totu la altele dau róte,
 Mie nu-mi vorbescu nici cum.
 Lumea de-astadi e stricata:
 Curtesanii spiritu n'au.
 Unde-i timpulu de-alta data,
 Candu mai toti me adorau?

Ér vecin'a intielépta
 I respunde seriosu:
 „Drag'a mea, nu esti pré drépta,
 Judecat'a-ti e pe dosu.
 Sê stâmu strimbu, sê vorbimu bine:
 Lumea e totu cum a fostu;
 Dar candu betraneti'a vine
 Ni se pare lucru prostu.
 Frumsetile spoite
 Cu rosii si cu sulimanu,
 Séu cu haima stralucite,
 Crede, nu platescu unu banu!“

Sê lasâmu natur'a 'n pace,
 Câ-ci uritulu nu potemu
 In frumsetie a-lu preface,
 Macaru ori câtu gustu avemu!

G. Sionu.

(Deslegarea gâcituri glumetie din nrulu trecut: „Cafea négra.“)

Éta o alta gâcitura:

domniau turcii
Romaniloru**MIHAIU EROULU.**

Deslegarea va urmá in numerulu viitoriu.

Gâcitura numerica

de Iulia Moldovanu.

13a27u a16u so4bi5u o7o162e a11o45ii 134u7u 8a-
 9a4u,
 2u16ia 4aru5u se 6ia a5a5a 7e a16a4u.
 13u16 6u 4ea145ea 3o4be 4o145i5e 7u2u 1454ai2u.
 Si 134i a92a16 8u5e4e se 2'2e18u a1 1beu sus8i2u
 E1u 8ice 7aru 7e 7i12a 13o13osiulu a 18a25a5u.
 16i9ai 1a 54is5ai 104a8a 81a210a 27u sa i25u4-
 2a5u!
 104a2a7ea.

Deslegarea intrcbârilor glumetie din nr. 10:

1. In catrâu stau cu cioculu.
2. Alu cersâtorului.
3. Echoulu.
4. In imperatí'a ceriului.
5. Candu se uita pe ferésta.

Deslegare buna primiramu de la dnii C. Ungureanu si Pavelu Cimponeriu.

Post'a Redactiunii.



Tomulu alu trele din „Cavalerii Noptii“ se espedéza in continuu, si in decursulu septemanei venitórie lu-voru primí toti abonantii nostri. Abonantii din Romani'a dorindu a-lu posede, voru avé a ni tramite cate 1 fl., ca-ci acolo nu se póte tramite cu post-primire.

Zenobiu. Versurile tramise sunt nesce incercari bunisióre. Unulu — dóue s'aru poté si publicá, dar suntemu convinsi, ca peste doi-trei ani insu-ti ai regretá publicarea. Speramu, ca mai tardiu ni vei tramite altele — si mai bune.

Halb'a. Nu e acomodata pentru fói'a nóstra. Ne miramu, ca berea nentiésca cum a potutu se insufletiesca o lira romanésca.

Gelos'a. De-ar fi tratata intr'unu modu unoristicu, amu publicá-o bucurosu, — dar asié nu se póte.

Betranu'u neosiu. Consimtimu si noi cu ideile esprimate in acésta poesia, — dar se vedi, noi p'aice avemu si o lege de presa, destulu de — draconica.

Sufletulu. Se póte publicá. Inse numai ceva-si mai tardioru, ca-ci cu asemene lucruri suntemu prevediuti pe unu timpu indelungatu.

Loculu celu umbrosu. Nu se póte publicá. Amu corege bucurosu gresielile, dar atunci amu fi siliti a scrie o — poesia noua.

Music'a romana. E frumosica. Dar ni se pare, ca in prosa ai obtiené unu succesu mai mare. De es. vr'o mica noveleta.

B. F. Ni scrii, ca amicii dtale te-au asigurat de bunitatea versului tramisu. Dar scii ca prin ast'a n'ai pré laudatu gustulu esteticu alu amiciloru dtale?!

Spune-mi-o curatu si verde. Apoi bine, deci nu pierde timpulu teu cu poesii, ca-ci tu bune n'o se scrii!

Dlui Gr. H. Granda. Permitu-ai respunsulu nostru? Asceptamu scrisórea dtale, ca se potemu ordiná numerulu esemplareloru.

Suplementu I.: „Cavalerii noptii“ tomulu IV, còl'a I.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'n Pesciloru, Nr. 9.